АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

GENERAL AUTHORITY FOR ARCHIVES OF MONGOLIA

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

УЛААНБААТАР ХОТ
2024 ОН

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

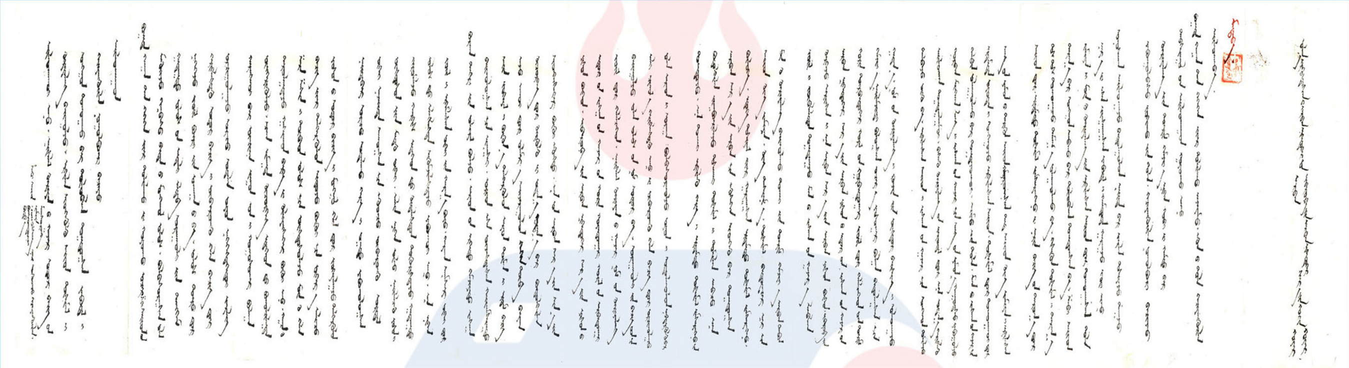

Судар бичгийн хүрээлэн байгуулж, эрхлэн шийтгүүлэх сайд, түшмэлийг сонгон тохоож айлтгасан айлтгал, Богд хааны “Мэдэв” хэмээсэн цохолт.1921.11.22

МУҮТА. ТБА. Х-23, Д-1, ХН-2, Б.1

Судар бичгийн хүрээлэнгийн анхны дарга, Ардыг гэгээрүүлэх яамны сайд С.Жамьян

Судар бичгийн хүрээлэнгийн Нэр томьёоны комиссын дарга, Судар бичгийн хүрээлэнгийн жинхэнэ гишүүн Ж.Цэвээн

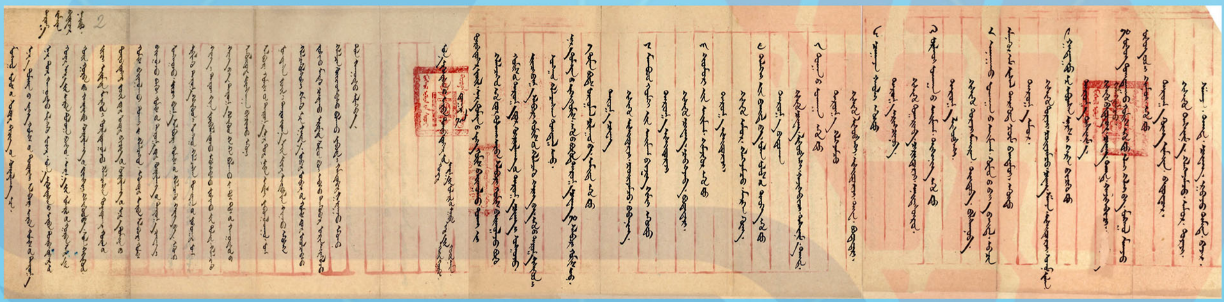

1924 оны 3 дугаар сарын 23-нд Судар бичгийн хүрээлэнгийн жинхэнэ ба сул гишүүд, жич эрдэмтэн мэргэд хуралдаж Нэр томьёоны их комисс, салбар комисс байгуулж, хэлэлцэх хэрэг ба эрхлэх дарга, гишүүдийг сонгон томилсон явдлыг салбар комиссын дарга нарт мэдэгдсэн бичиг. 1924.03.28

МУҮТА. ТБА. Х-23, Д-1, ХН-43, Б.2

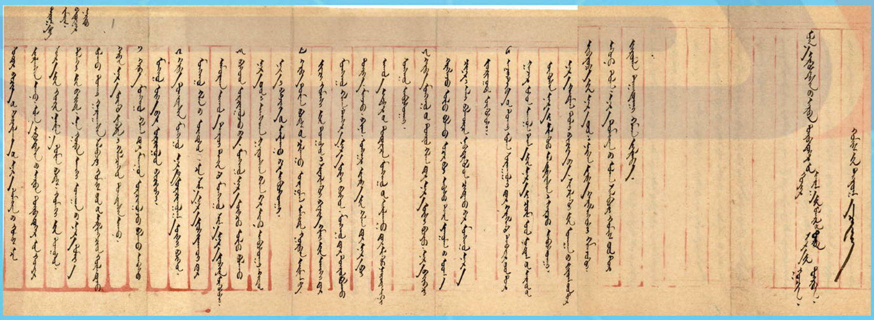

Нэр томьёоны комиссын түмэн бодис, хумхийн тоос, дэлхийн байдлын тухай нэр томьёог хэрхэн бичих тухай салбар комиссын эрхлэгчид хуралдан тогтсон хурлын тогтоолыг дарга С.Жамьян, Ц.Бат-Очир нарт мэдэгдсэн бичиг. 1924.04.04

МУҮТА. ТБА. Х-23, Д-1, ХН-43, Б.2

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

GENERAL AUTHORITY FOR ARCHIVES OF MONGOLIA

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

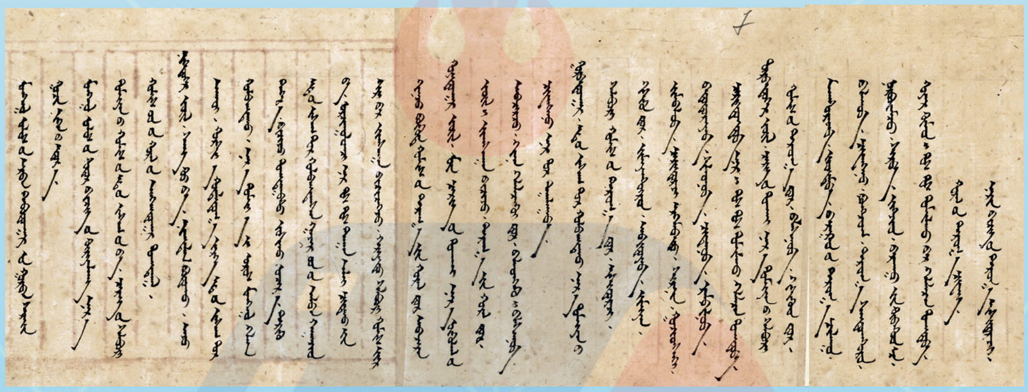

Нэр томьёоны комиссын эдийн засаг ба цэргийн салбар комиссуудын анхдугаар хурлын тогтоол. 1925.03.31

МУҮТА. ТБА. Х-23, Д-1, ХН-42, Х.6-7

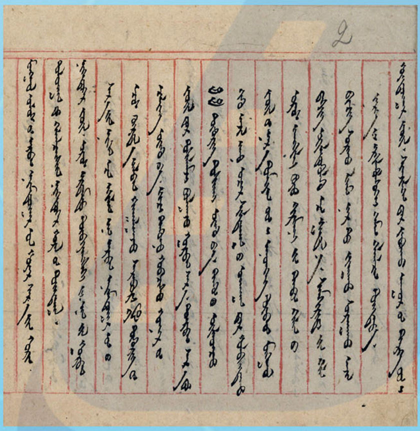

Нэр томьёоны комиссын гишүүн, учир шалтгааны ухаанд холбогдох зүйлийн нэр томьёонуудыг таван хэлээр үйлдэх, лам нарт самгарди хэл заах ажлыг М.И.Тубянскийд эрхлүүлж, сарын 160 төгрөгийн цалин, нэмэгдэл олгох тухай Судар бичгийн хүрээлэнгийн тэргүүлэгчдийн хурлын тогтоол. 1928.02.27

МУҮТА, ТБА, Х-23, Д-1, ХН-138, Х.2

Шинжлэх ухааны хүрээлэнгийн эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга М.И.Тубянский

Судар бичгийн хүрээлэнгийн удирдлага, ажилтан нар ЗХУ-ын ШУА-ийн шинжилгээний ангийн удирдагч И.П.Рачковскийн хамт. 1929 он.

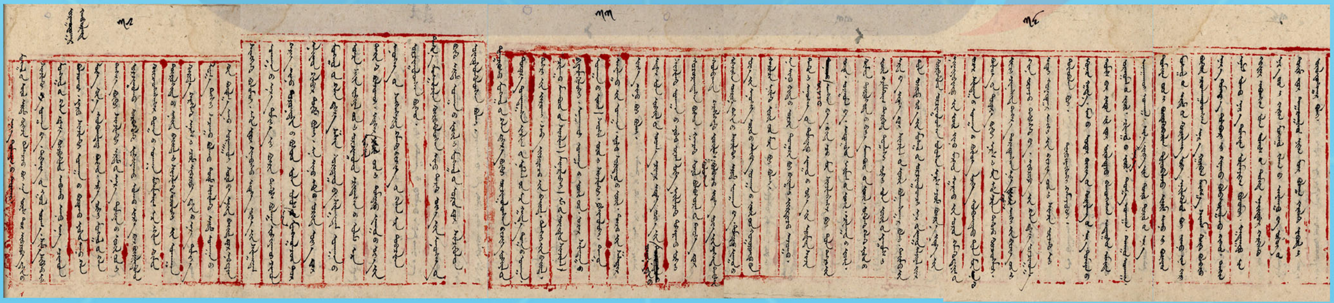

МАХН-ын Төв Хороонд явуулсан Судар бичгийн хүрээлэнгийн үндсэн бодлого, хөдөлгөн бүхий хэрэгт нэр томьёоны тухай М.И.Тубянскийн бичсэн зургадугаар хавсралт. 1929 он

МУҮТА, ТБА, Х-23, Д-1, ХН-138, Х.32-36

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

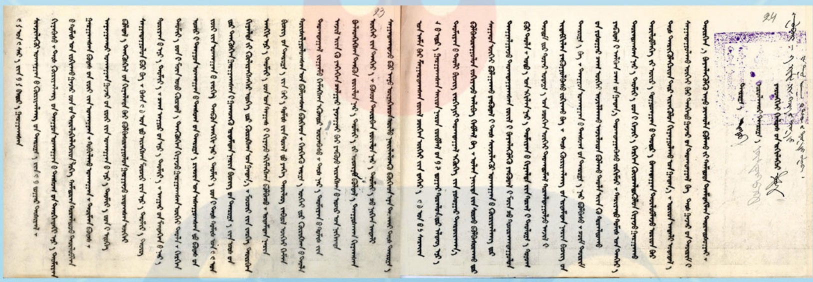

Музей зэрэг таван зүйлийн нэр томьёог боловсруулан гаргах ажил удаашралтай байгаа тул тогтмол хуралдаж, ойрын хугацааны дотор гүйцэлдүүлэн гаргахыг Эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга, Дуун ухааны тасгийн дарга нарт даалгасан Шинжлэх ухааны хүрээлэнгийн даргын 21 тоот тушаал. 1935.02.15

МУҮТА. ТБА. Х-23, Д-1, ХН-284, Х.23-34

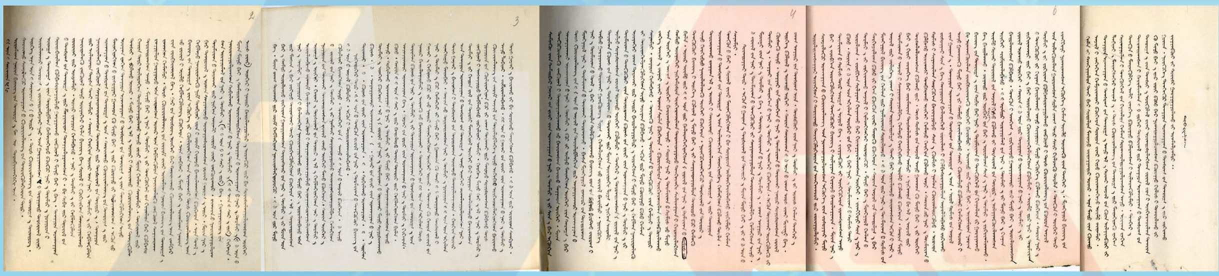

Шинжлэх ухааны хүрээлэнгийн эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга М.И.Тубянский нэр томьёог хэвлэн гаргах ажлыг саатуулсан зүйлгүй хэмээн тус хүрээлэнгийн тэргүүлэгчдэд бичсэн тайлбар. 1925.02.26

МУҮТА. ТБА. Х-23, Д-1, ХН-415, Х.2-7

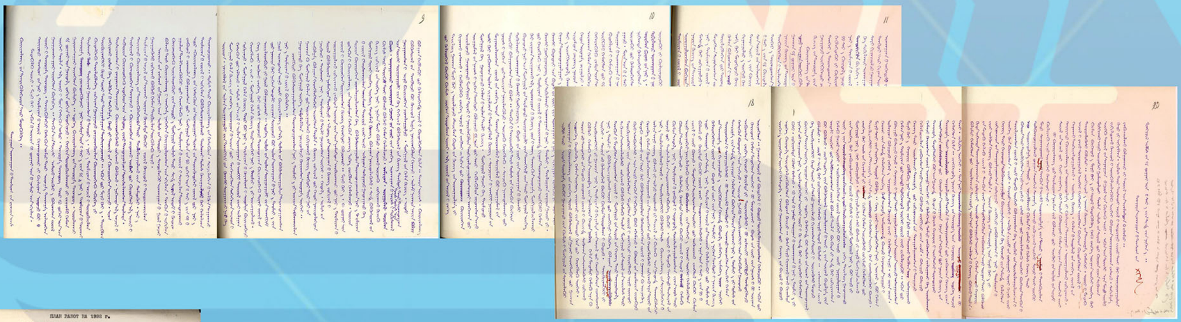

Шинжлэх ухааны хүрээлэнгийн Дуун ухааны тасгийн дарга Б.Ринченгээс Улсын нэр томьёоны комиссын ажилд тулгамдаж буй асуудлын талаар тус хүрээлэнгийн тэргүүлэгчдэд бичсэн бичиг. 1935.03.01

МУҮТА. ТБА. Х-23, Д-1, ХН-415, Х.8-20

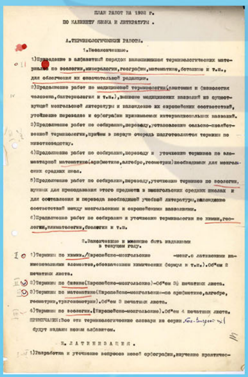

ПЛАН РАБОТ НА 1932 г.
ПО КАБИНЕТУ ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ.

А. ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИЕ РАБОТЫ.

1. Незаконченные.

1) Приведение в алфавитный порядок накопившихся терминологических материалов по зоологии, минералогии, географии, математике, ботанике и т.п., для облегчения их окончательной редакции.

2) Продолжение работ по медицинской терминологии (анатомия и физиология человека, бактериология и т.п.), выписка медицинских названий из существующей монгольской литературы и нахождение их европейских соответствий, уточнение переводов и орфографии принимаемых интернациональных названий.

3) Продолжение работ по собиранию, переводу, установлению сельско-хозяйственной терминологии, причём в первую очередь подготовляются термины по животноводству.

4) Продолжение работ по собиранию, переводу и уточнению терминов по элементарной математике (арифметике, алгебре, геометрии) необходимых для монгольских средних школ.

5) Продолжение работ по собиранию, переводу, уточнению терминов по зоологии, нужных для преподавания этого предмета в монгольских средних школах и для составления и перевода необходимой учебной литературы, нахождение соответствий между монгольскими и европейскими названиями.

6) Продолжение работ по собиранию и уточнению терминологии по химии, геологии, климатологии, биологии и т.п.

2. Законченные и имеющие быть изданными в текущем году.

1) Термины по химии. /Европейско-монгольские -монг. с латинскими наименованиями элементов, обозначением химических формул и т.п.). Об"ем 2 печатных листа.

2) Термины по физике (Европейско-монгольские) - Об"ем 3½ печатных листа.

3) Термины по математике (Европейско-монгольские - по арифметике, алгебре, геометрии, тригонометрии). Об"ем 3 печатных листа.

4) Термины по зоологии. (Европейско-монгольские). Об"ем 4 печатных листа.

ПРИМЕЧАНИЕ: Все эти терминологические словари из серии [illegible] будут изданы новым алфавитом.

Б. ЛАТИНИЗАЦИЯ.

1) Разработка и уточнение вопросов новой орфографии, изучение практичес-

Шинжлэх ухааны хүрээлэнгийн Хэл, утга зохиолын кабинетын нэр томьёоны ажлын төлөвлөгөө. 1932 он

МУҮТА. ТБА. Х-23, Д-1, ХН-415, Х.41

Шинжлэх ухааны хүрээлэнгийн ажилтнууд ЗХУ-ын ШУА-ийн Монголын комиссын экспедицийнхний хамт. 1931 он

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

GENERAL AUTHORITY FOR ARCHIVES OF MONGOLIA

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

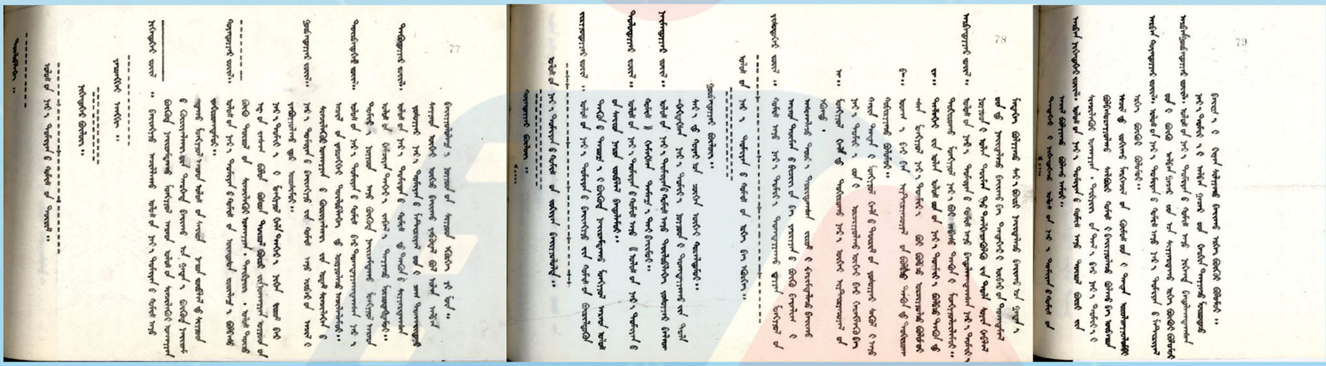

Улсын нэр томьёоны комиссын дүрмийн төлөвлөгөө.1949 он
МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-16, ХН-267, Х.77-79

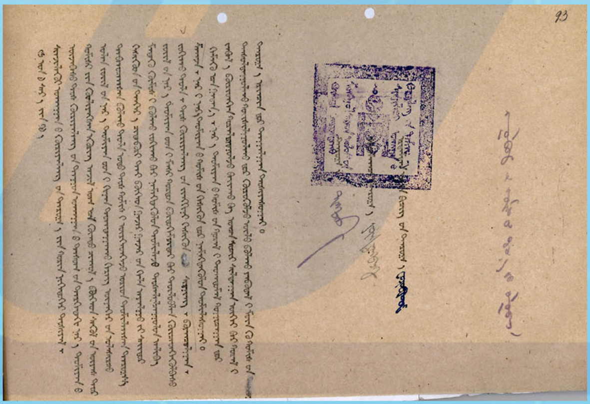

Улсын нэр томьёоны комиссын бүрэлдэхүүнд Ширнэн, Б.Буянчуулган, С.Шагж нарыг нэмэн томилсон Шинжлэх ухааны хүрээлэнгийн даргын 21 дүгээр тушаал. 1936.04.14
МУҮТА, ТБА, Х-23, Д-1, ХН-422, Х.23

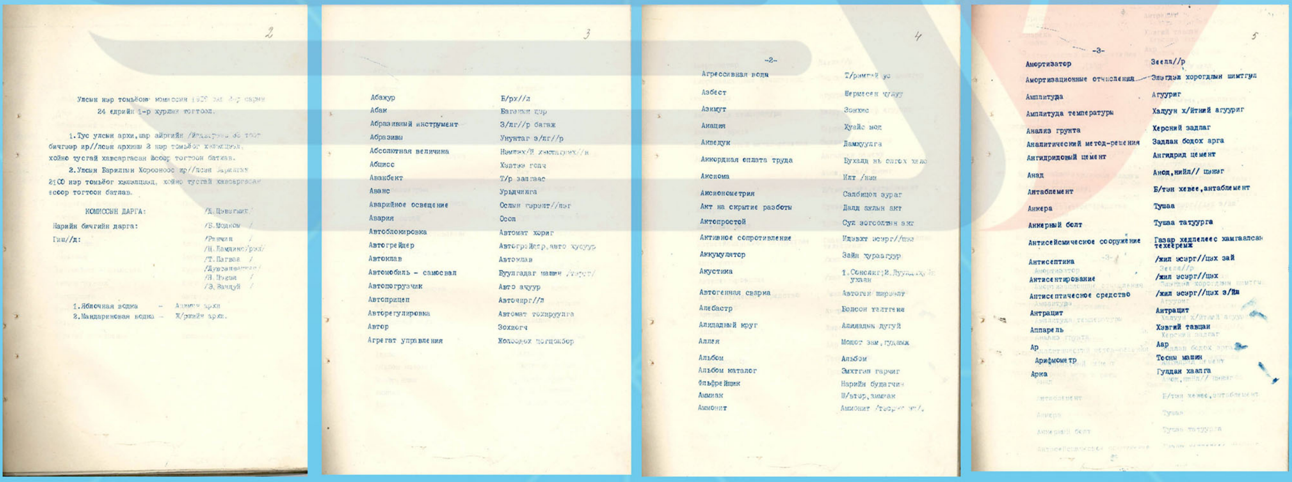

Архи, шар айраг, барилгын нэр томьёог хэлэлцэн баталсан Улсын нэр томьёоны комиссын 1 дүгээр хурлын тогтоол.1939 он
МУҮТА, ТБА, Х-275, Д-1, ХН-467, Х.2-5

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

Улсын нэр томьёоны комиссын дарга, БНМАУ-ын ШУА-ийн жинхэнэ гишүүн, академич Б.Ринчен

Улсын нэр томьёоны комиссын гишүүн, Ардын уран зохиолч Ц.Дамдинсүрэн

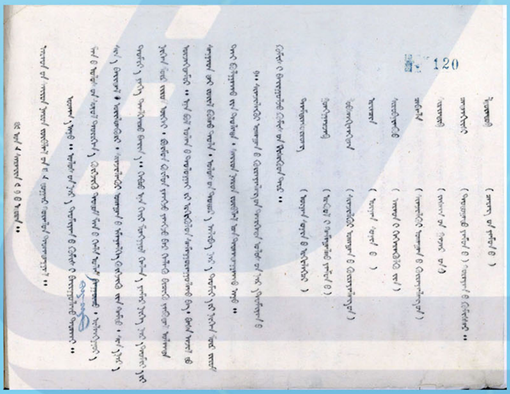

120

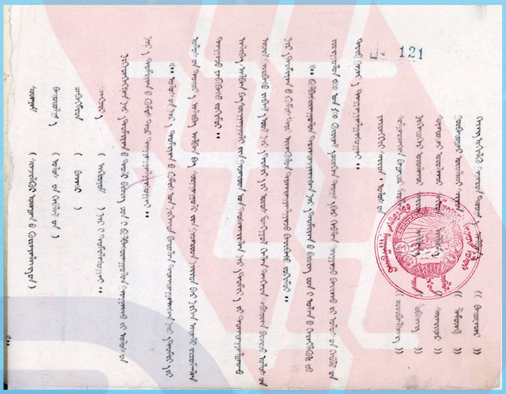

121

Улсын нэр томьёоны комиссыг байгуулах тухай Ардын Сайд нарын Зөвлөлийн 38 дугаар тогтоол. 1942.08.21

МУҮТА, ТБА, Х-1, Д-3, ХН-73, Х.120-121

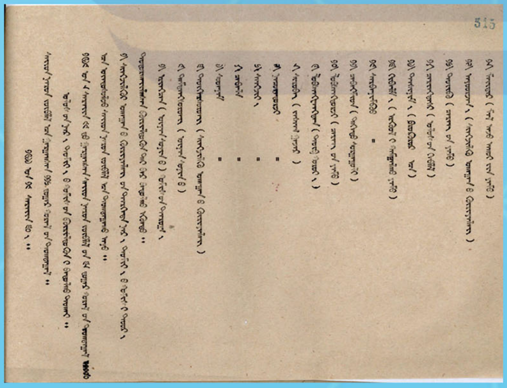

315

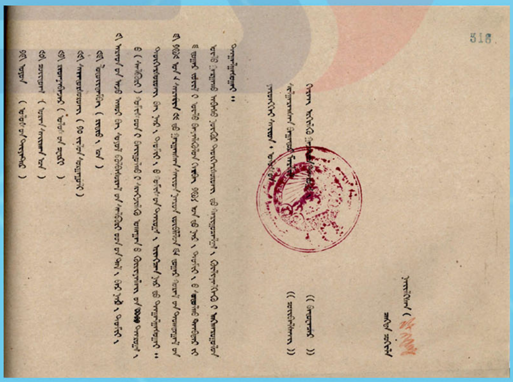

316

Улсын нэр томьёоны комиссын бүрэлдэхүүнийг батлах тухай Ардын Сайд нарын Зөвлөлийн 116 дугаар тогтоол. 1944.12.3

МУҮТА, ТБА, Х-1, Д-3, ХН-221, Х.315-316

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

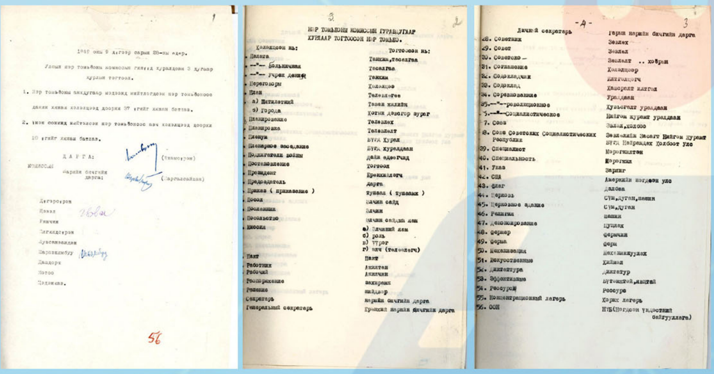

Нэр томьёоны анхдугаар мэдээнд нийтлэгдсэн нэр томьёоноос дахин хянан хэлэлцэж 37 үг, Үнэн сонинд нийтэлсэн нэр томьёоноос 10 үгийг хянан баталсан Улсын нэр томьёоны комиссын 3 дугаар хурлын тогтоол. 1949.09.28

МУУТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-1, Х.1-3

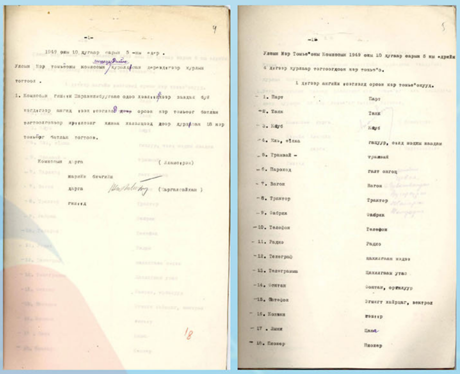

Нэгдүгээр ангид үзэх үсэглэлд орох 10 нэр томьёог хянан баталсан Улсын нэр томьёоны комиссын 4 дүгээр хурлын тогтоол. 1949.10.05

МУУТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-1, Х.4-5

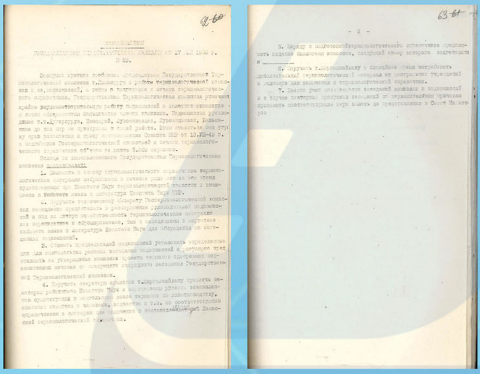

Улсын нэр томьёоны комиссын 29 дүгээр хурлын тогтоол. 1950.05.17

МУУТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-1, Х.4-5

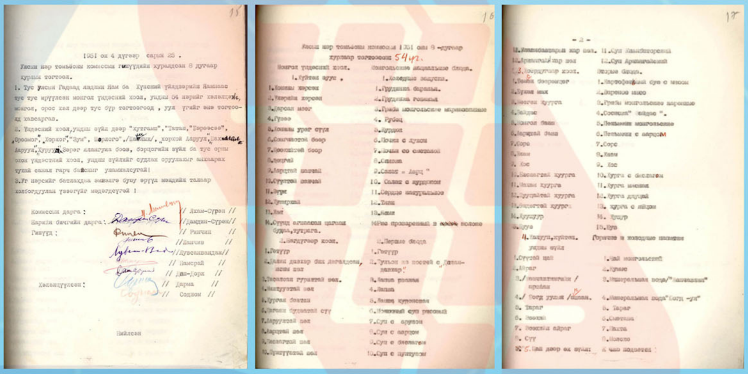

Гадаад явдлын яам, Хүнсний үйлдвэрийн яамнаас ирүүлсэн монгол үндэсний хоол, ундны 54 нэрийг хэлэлцэж баталсан Улсын нэр томьёоны комиссын 8 дугаар хурлын тогтоол. 1951.04.25

МУУТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-3, Х.15-17

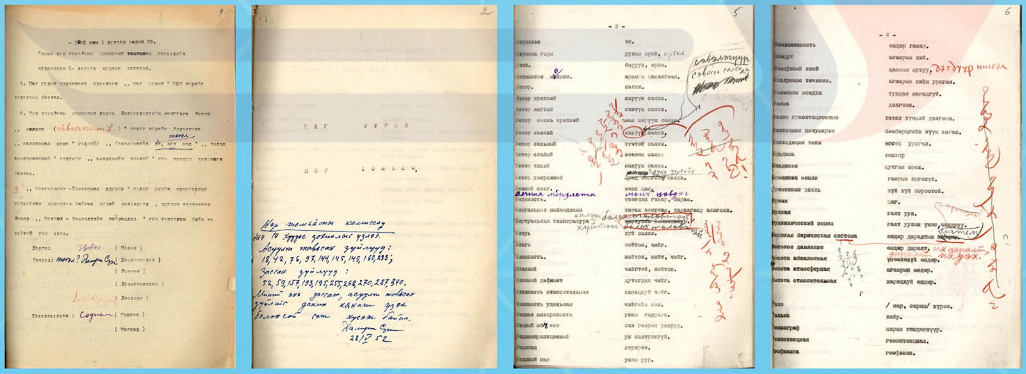

Цаг уурын хорооноос ирүүлсэн цаг уурын 520 нэрийг хэлэлцэн баталсан Улсын нэр томьёоны комиссын 1 дүгээр хурлын тогтоол. 1952.01.25

МУУТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-4, Х.1-6

"УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100"

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

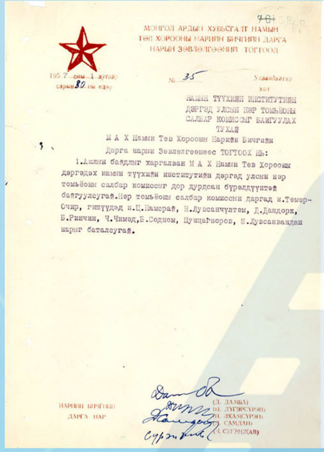

Намын түүхийн институтын дэргэд Улсын нэр томьёоны салбар комиссыг байгуулах тухай МАХН-ын Төв Хорооны нарийн бичгийн дарга нарын зөвлөлгөөний 35 дугаар тогтоол. 1957.01.30

МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-23, ХН-208, Х.68

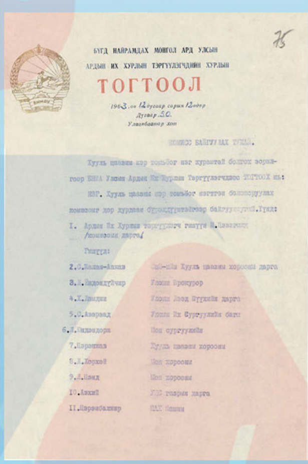

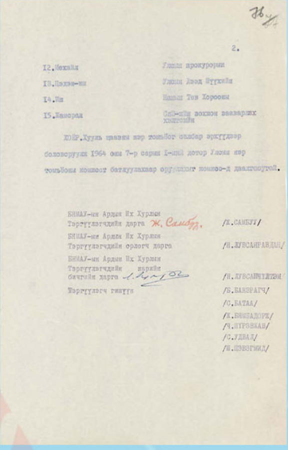

Хууль цаазны нэр томьёог нэгтгэн боловсруулах комиссыг байгуулах тухай БНМАУ-ын Ардын их хурлын Тэргүүлэгчдийн 50 дугаар тогтоол. 1963.12.12

МУҮТА, ТБА, Х-11, Д-2, ХН-597, Х.75-76

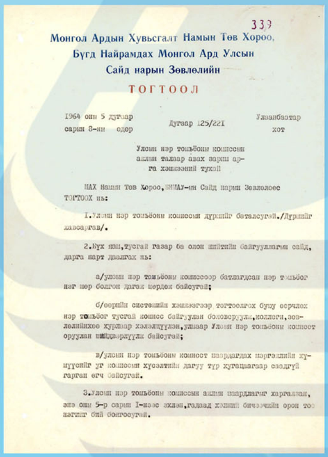

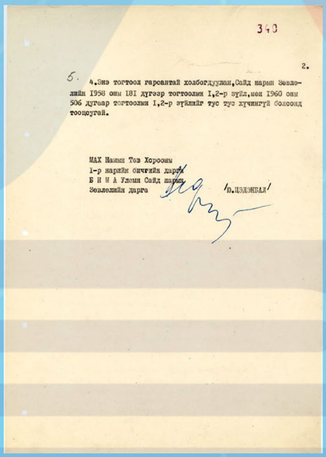

Улсын нэр томьёоны комиссын ажлын талаар авах зарим арга хэмжээний тухай МАХН-ын Төв Хороо, БНМАУ-ын Сайд нарын зөвлөлийн 125/221 дүгээр тогтоол. 1964.05.08

МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-28, ХН-3, Х.339-340

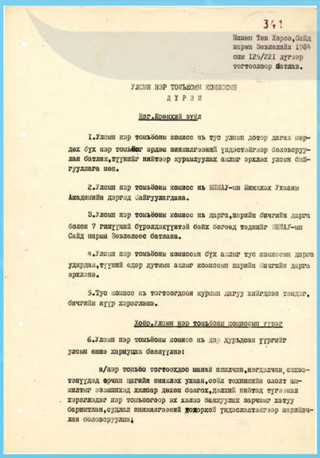

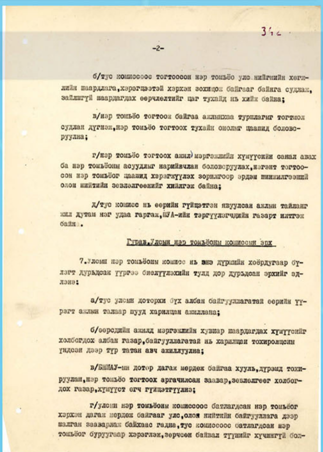

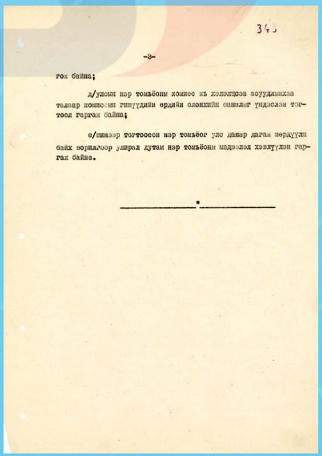

МАХН-ын Төв Хороо, БНМАУ-ын Сайд нарын Зөвлөлийн 125/221 дүгээр тогтоолоор баталсан Улсын нэр томьёоны комиссын дүрэм. 1964 он.

МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-28, ХН-3, Х.340

"УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100"

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

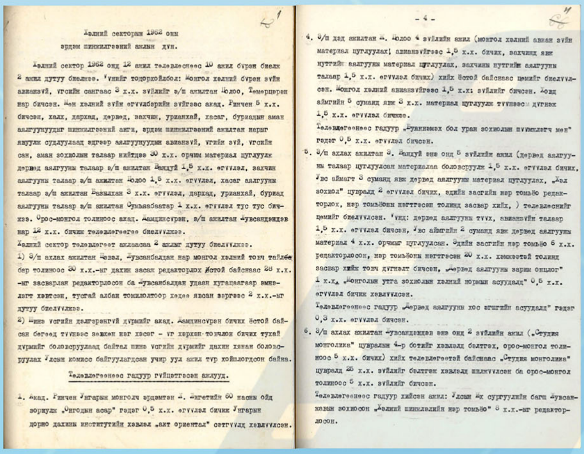

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Хэлний секторын эрдэм шинжилгээний ажлын дүн. Монгол Улсын Их Сургуулийн багш Ч.Лувсанжавын зохиосон "Хэл шинжлэлийн нэр томьёо" номыг редакторлосон тухай тайлан мэдээ. 1962 он

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-20, Х.1-6

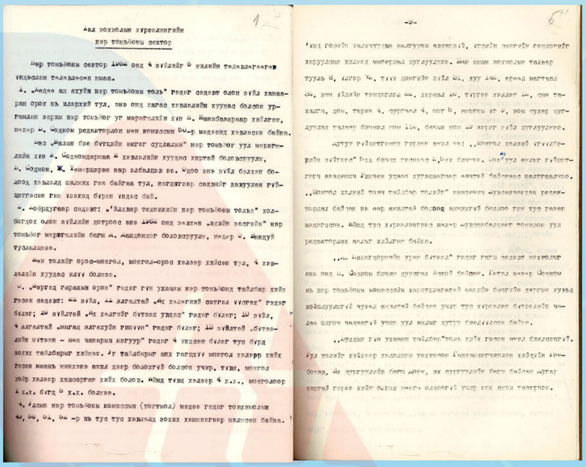

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны секторын "Үйлдвэр, техникийн нэр томьёоны толь"-ийн эрдэм шинжилгээний ажлын явцын дүн мэдээ. 1962 он

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-21, Х.1-5

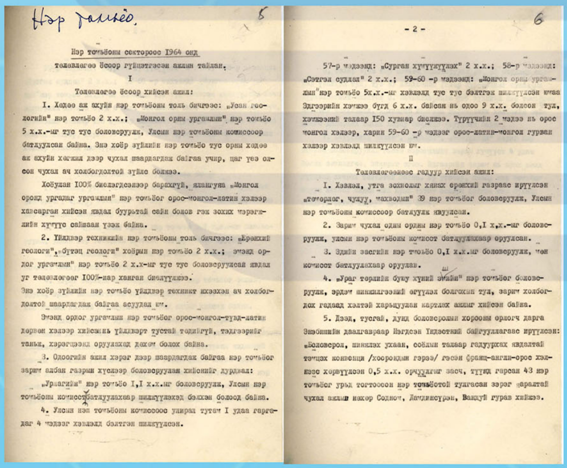

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны секторын эрдэм шинжилгээний ажлын I-IV улирлын төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийн тайлан. 1964 он

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-32, Х.1-7

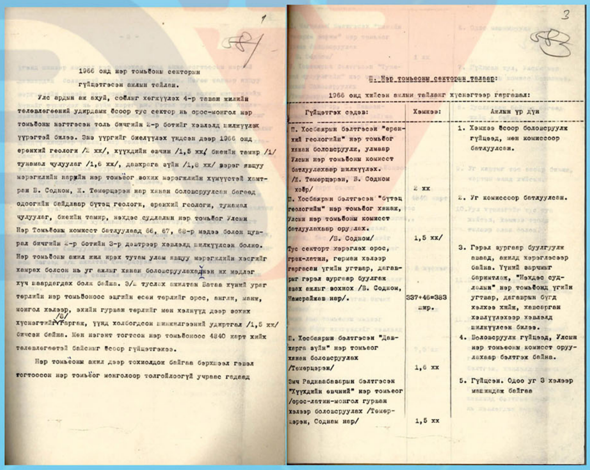

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны секторын эрдэм шинжилгээний ажлын тайлан. 1966 он

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-57, Х.1-6

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

GENERAL AUTHORITY FOR ARCHIVES OF MONGOLIA

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

ЭЗХТЗ-ийн шугамаар хэвлэгдэх хайгуулын ба үйлдвэрийн геофизикийн нэр томьёоны толь бичгийг хянах ажилд оролцуулахаар Геофизикийн ангийн дарга Д.Жаргалыг Москва хотод явуулах тухай МАХН-ын Төв Хорооны нарийн бичгийн дарга нарын зөвлөлгөөний 156 дугаар тогтоол. 1971.05.21

МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-37, ХН-15, Х.348-353

Толь бичиг хэвлэлтийн асуудлаар болох социалист орнуудын хэвлэлийн газрын төлөөлөгчдийн зөвлөлгөөнд Соёлын яамны Хэвлэлийн нэгдсэн редакцийн редактор Д.Бадарч, ШУА-ийн Хэл, зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны тасгийн эрхлэгч Н.Содном нарыг оролцуулах тухай МАХН-ын Төв Хорооны нарийн бичгийн дарга нарын зөвлөлгөөний 355 дугаар тогтоол. 1974.10.09

МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-33, ХН-11, Х.115-120

Барилгын нэр томьёоны толь бичиг боловсруулах асуудлаар ЭЗХТЗ-ийн гишүүн орны мэргэжилтний зөвлөлгөөнд Барилгын үйлдвэрлэл-эрдэм шинжилгээний институтийн группийн дарга С.Дагийг оролцуулах тухай МАХН-ын Төв Хорооны нарийн бичгийн дарга нарын зөвлөлгөөний 101 дүгээр тогтоол. 1977.03.09

МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-34, ХН-7, Х.264-266

БНМАУ-ын үйлдвэрлэх хүчний байршлын атласын хөдөө аж ахуй, усны аж ахуйн байршлын эх зургуудын агуулга, машстаб, дүрслэсэн арга, нэр томьёог тохиролцох, зохих загвар хийх ажлаар Үйлдвэрлэх хүчний хөгжил, байршлын эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн секторын эрхлэгч Я.Юндэн, Улсын геодези, зураг зүйн газрын инженер Ц.Цэрмааг нарыг явуулах тухай МАХН-ын Төв Хорооны нарийн бичгийн дарга нарын зөвлөлгөөний 159 дүгээр тогтоол. 1979.03.28

МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-34, ХН-338, Х.129-133

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

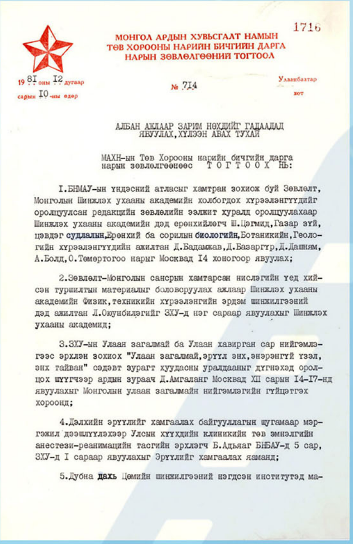
1716

МОНГОЛ АРДЫН ХУВЬСГАЛТ НАМЫН ТӨВ ХОРООНЫ НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА НАРЫН ЗӨВЛӨЛГӨӨНИЙ ТОГТООЛ

1981 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдөр

№ 714

Улаанбаатар хот

АЛБАН АЖЛААР ЗАРИМ НӨХДИЙГ ГАДААДАД ЯВУУЛАХ, ХҮЛЭЭН АВАХ ТУХАЙ

МАХН-ын Төв Хорооны нарийн бичгийн дарга нарын зөвлөлгөөнөөс ТОГТООХ НЬ:

I.БНМАУ-ын үндэсний атласыг хамтран зохиож буй Зөвлөлт, Монголын Шинжлэх ухааны академийн холбогдох хүрээлэнгүүдийг оролцуулсан редакцийн зөвлөлийн ээлжит хуралд оролцуулахаар Шинжлэх ухааны академийн дэд ерөнхийлөгч Ш.Цэгмид, Газар зүй, цэвдэг судлалын, Ерөнхий ба сорилын биологийн, Ботаникийн, Геологийн хүрээлэнгүүдийн ажилтан Д.Бадамжав, Д.Базаргүр, Д.Дашням, А.Болд, О.Төмөртогоо нарыг Москвад I4 хоногоор явуулах;

2.Зөвлөлт-Монголын сансрын хамтарсан нислэгийн үед хийсэн туршилтын материалыг боловсруулах ажлаар Шинжлэх ухааны академийн Физик, техникийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний дэд ажилтан Л.Оюунбилэгийг ЗХУ-д нэг сараар явуулахыг Шинжлэх ухааны академид;

3.ЗХУ-ын Улаан загалмай ба Улаан хавирган сар нийгэмлэгээс эрхлэн зохиох "Улаан загалмай, эрүүл энх, энэрэнгүй үзэл, энх тайван" сэдэвт зурагт хуудасны уралдааныг дүгнэхэд оролцох шүүгчээр ардын зураач Д.Амгаланг Москвад XII сарын I4-I7-нд явуулахыг Монголын улаан загалмайн нийгэмлэгийн гүйцэтгэх хороонд;

4.Дэлхийн эрүүлийг хамгаалах байгууллагын шугамаар мэргэжил дээшлүүлэхээр Улсын хүүхдийн клиникийн төв эмнэлгийн анестези-реанимацийн тасгийн эрхлэгч Б.Адьяаг БНБАУ-д 5 сар, ЗХУ-д I сараар явуулахыг Эрүүлийг хамгаалах яаманд;

5.Дубна дахь Цөмийн шинжилгээний нэгдсэн институтэд ма-

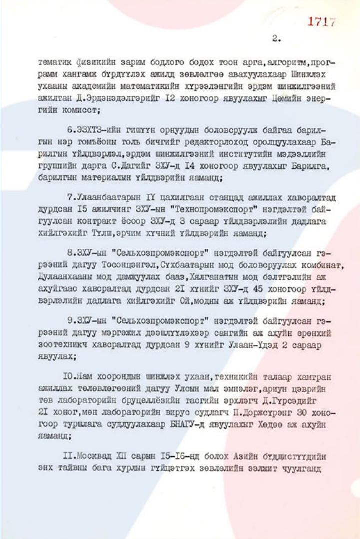
1717

2.

тематик физикийн зарим бодлого бодох тоон арга, алгоритм, программ хангамж бүрдүүлэх ажилд зөвлөлгөө авахуулахаар Шинжлэх ухааны академийн математикийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан Д.Эрдэнэдэлгэрийг I2 хоногоор явуулахыг Цөмийн энергийн комисст;

6.ЭЗХТЗ-ийн гишүүн орнуудын боловсруулж байгаа барилгын нэр томъёоны толь бичгийг редакторлоход оролцуулахаар Барилгын үйлдвэрлэл, эрдэм шинжилгээний институтийн мэдээллийн группийн дарга С.Дагийг ЗХУ-д I4 хоногоор явуулахыг Барилга, барилгын материалын үйлдвэрийн яаманд;

7.Улаанбаатарын IY цахилгаан станцад ажиллах хавсралтад дурдсан I5 ажилчинг ЗХУ-ын "Технопромэкспорт" нэгдэлтэй байгуулсан контракт ёсоор ЗХУ-д 3 сараар үйлдвэрлэлийн дадлага хийлгэхийг Түлш, эрчим хүчний үйлдвэрийн яаманд;

8.ЗХУ-ын "Сельхозпромэкспорт" нэгдэлтэй байгуулсан гэрээний дагуу Тосонцэнгэл, Сүхбаатарын мод боловсруулах комбинат, Дулаанхааны мод дамжуулах бааз, Хялганатын мод бэлтгэлийн аж ахуйгаас хавсралтад дурдсан 2I хүнийг ЗХУ-д 45 хоногоор үйлдвэрлэлийн дадлага хийлгэхийг Ой, модны аж үйлдвэрийн яаманд;

9.ЗХУ-ын "Сельхозпромэкспорт" нэгдэлтэй байгуулсан гэрээний дагуу мэргэжил дээшлүүлэхээр сангийн аж ахуйн ерөнхий зоотехникч хавсралтад дурдсан 9 хүнийг Улаан-Үдэд 2 сараар явуулах;

I0.Нам хоорондын шинжлэх ухаан, техникийн талаар хамтран ажиллах төлөвлөгөөний дагуу Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн бруцеллёзийн тасгийн эрхлэгч Д.Гүрсэдийг 2I хоног, мөн лабораторийн вирус судлагч П.Доржсүрэнг 30 хоногоор туршлага судлуулахаар БНАГУ-д явуулахыг Хөдөө аж ахуйн яаманд;

II.Москвад XII сарын I5-I6-нд болох Азийн бүддистүүдийн энх тайвны бага хурлын гүйцэтгэх зөвлөлийн ээлжит чуулганд

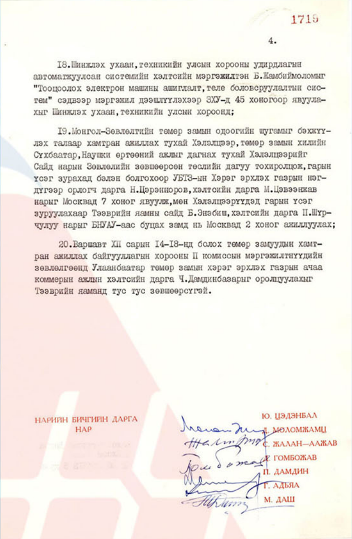
1719

4.

I8.Шинжлэх ухаан, техникийн улсын хорооны удирдлагын автоматжуулсан системийн хэлтсийн мэргэжилтэн Б.Жамбиймоломыг "Тооцоолох электрон машины ашиглалт, теле боловсруулалтын систем" сэдвээр мэргэжил дээшлүүлэхээр ЗХУ-д 45 хоногоор явуулахыг Шинжлэх ухаан, техникийн улсын хороонд;

I9.Монгол-Зөвлөлтийн төмөр замын одоогийн шугамыг бэхжүүлэх талаар хамтран ажиллах тухай Хэлэлцээр, төмөр замын хилийн Сүхбаатар, Наушки өртөөний ажлыг дагнах тухай Хэлэлцээрийг Сайд нарын Зөвлөлийн зөвшөөрсөн төслийн дагуу тохиролцож, гарын үсэг зурахад бэлэн болгохоор УБТЗ-ын Хэрэг эрхлэх газрын нэгдүгээр орлогч дарга Н.Цэрэннэров, хэлтсийн дарга М.Цэвээнжав нарыг Москвад 7 хоног явуулж, мөн Хэлэлцээрүүдэд гарын үсэг зуруулахаар Тээврийн яамны сайд Б.Энэбиш, хэлтсийн дарга П.Шүрчулуу нарыг БНУАУ-аас буцах замд нь Москвад 2 хоног ажиллуулах;

20.Варшавт XII сарын I4-I8-нд болох төмөр замуудын хамтран ажиллах байгууллагын хорооны II комиссын мэргэжилтнүүдийн зөвлөлгөөнд Улаанбаатар төмөр замын хэрэг эрхлэх газрын ачаа коммерын ажлын хэлтсийн дарга Ч.Дамдинбазарыг оролцуулахыг Тээврийн яаманд тус тус зөвшөөрсүгэй.

НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА НАР

Ю. ЦЭДЭНБАЛ
Д. МОЛОМЖАМЦ
С. ЖАЛАН–ААЖАВ
Д. ГОМБОЖАВ
П. ДАМДИН
Г. АДЬЯА
М. ДАШ

Барилгын үйлдвэрлэл, эрдэм шинжилгээний институтийн эрдэм шинжилгээний ажилтан С.Дагийг “Эдийн засгийн харилцан туслалцах зөвлөл”-ийн гишүүн орнуудын хамтран боловсруулж буй барилгын нэр томьёоны толь бичгийг редоктарлах ажлаар ЗХУ-д 14 хоногоор ажиллуулах тухай МАХН-ын Төв Хорооны нарийн бичгийн дарга нарын зөвлөгөөний 714 дүгээр тогтоол. 1981.10.12

МУҮТА, УТНОНББА, Х-4, Д-35, ХН-159, Х.1716-1719

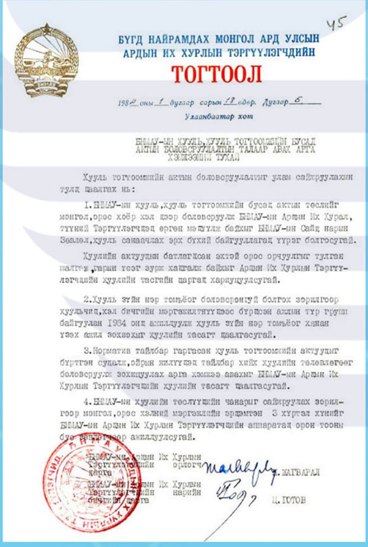
45

БҮГД НАЙРАМДАХ МОНГОЛ АРД УЛСЫН АРДЫН ИХ ХУРЛЫН ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН

ТОГТООЛ

1984 оны 1 дүгээр сарын 18 өдөр. Дугаар 6

Улаанбаатар хот

БНМАУ-ЫН ХУУЛЬ, ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН БУСАД АКТЫН БОЛОВСРУУЛАЛТЫН ТАЛААР АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТУХАЙ

Хууль тогтоомжийн актын боловсруулалтыг улам сайжруулахын тулд шаардах нь:

I.БНМАУ-ын хууль, хууль тогтоомжийн бусад актын төслийг монгол, орос хоёр хэл дээр боловсруулж БНМАУ-ын Ардын Их Хурал, түүний Тэргүүлэгчдэд өргөн мэдүүлж байхыг БНМАУ-ын Сайд нарын Зөвлөл, хууль санаачлах эрх бүхий байгууллагад үүрэг болгосугай.

Хуулийн актуудын батлагдсан эхтэй орос орчуулгыг тулган шалгаж, гарын үсэг зурж хадгалж байхыг Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн хуулийн тасгийн даргад хариуцуулсугай.

2.Хууль зүйн нэр томъёог боловсронгуй болгох зорилгоор хуульчид, хэл бичгийн мэргэжилтнүүдээс бүрдсэн ажлын түр групп байгуулан 1984 онд ажиллуулж хууль зүйн нэр томъёог хянан үзэх ажил зохиохыг хуулийн тасагт даалгасугай.

3.Норматив тайлбар гаргасан хууль тогтоомжийн актуудыг бүртгэн судалж, ойрын жилүүдэд тайлбар хийх хуулийн төлөвлөгөөг боловсруулж зохицуулах арга хэмжээ авахыг БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн хуулийн тасагт даалгасугай.

4.БНМАУ-ын хуулийн төслүүдийн чанарыг сайжруулах зорилгоор монгол, орос хэлний мэргэжлийн эрдэмтэн 3 хүртэл хүнийг БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн аппаратад орон тооны бус зөвлөгчөөр ажиллуулсугай.

БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн орлогч дарга — Ж.ЖАГВАРАЛ

БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн дарга — Ц.ГОТОВ

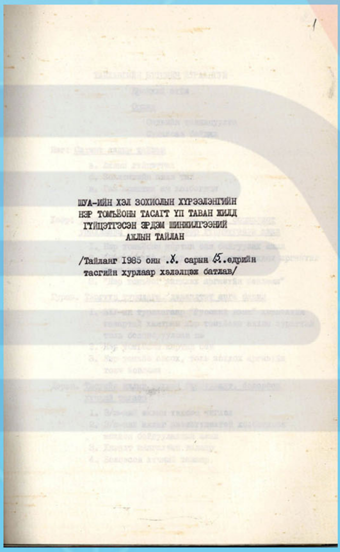
ШУА-ИЙН ХЭЛ ЗОХИОЛЫН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН НЭР ТОМЪЁОНЫ ТАСАГТ YП ТАВАН ЖИЛД ГҮЙЦЭТГЭСЭН ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТАЙЛАН

/Тайланг 1985 оны .X. сарын 15..өдрийн тасгийн хурлаар хэлэлцэж батлав/

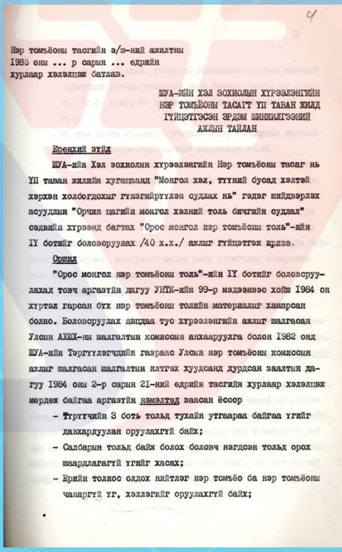
4

Нэр томъёоны тасгийн э/ш-ний ажилтны 1985 оны ... р сарын ... өдрийн хурлаар хэлэлцэж батлав.

ШУА-ИЙН ХЭЛ ЗОХИОЛЫН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН НЭР ТОМЪЁОНЫ ТАСАГТ YП ТАВАН ЖИЛД ГҮЙЦЭТГЭСЭН ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Ерөнхий зүйл

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томъёоны тасаг нь YП таван жилийн хугацаанд "Монгол хэл, түүний бусад хэлтэй хэрхэн холбогдохыг гүнзгийрүүлэн судлах нь" гэдэг шийдвэрлэх асуудлын "Орчин цагийн монгол хэлний толь бичгийн судлал" сэдвийн хүрээнд багтах "Орос монгол нэр томъёоны толь"-ийн IY ботийг боловсруулах /40 х.х./ ажлыг гүйцэтгэж ирлээ.

Оршил

"Орос монгол нэр томъёоны толь"-ийн IY ботийг боловсруулахад товч аргазүйн дагуу УНТК-ийн 99-р мэдээнээс хойш 1984 он хүртэл гарсан бүх нэр томъёоны толийн материалыг хамарсан болно. Боловсруулах явцдаа тус хүрээлэнгийн ажлыг шалгасан Улсын АХШХ-ны шалгалтын комиссын анхааруулга болон 1982 онд ШУА-ийн Тэргүүлэгчдийн газраас Улсын нэр томъёоны комиссын ажлыг шалгасан шалгалтын илтгэх хуудсанд дурдсан заалтын дагуу 1984 оны 2-р сарын 2I-ний өдрийн тасгийн хурлаар хэлэлцэж мөрдөж байгаа аргазүйн нэмэлтэд заасан ёсоор

- Түрүүчийн 3 боть тольд тухайн утгаараа байгаа үгийг давхардуулан оруулахгүй байх;
- Салбарын тольд байж болох боловч нэгдсэн тольд орох шаардлагагүй үгийг хасах;
- Ерийн толиос олдох нийтлэг нэр томъёо ба нэр томъёоны чанаргүй үг, хэллэгийг оруулахгүй байх;

Хууль зүйн нэр томьёог боловсронгуй болгох зорилгоор хуульчид, хэл бичгийн мэргэжилтнүүдээс бүрдсэн түр групп байгуулан 1984 онд ажиллуулах тухай БНМАУ-ын АИХ-ын Тэргүүлэгчдийн 5 дугаар тогтоол. 1984.1.18

МУҮТА, ТБА, Х-11, Д-3, ХН-1170, Х.45

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны тасгийн VII таван жилд хийж гүйцэтгэсэн эрдэм шинжилгээний ажлын тайлан. 1985 он

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-280, Х.1-21

"УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100"

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны тасгийн ажлын дүн. 1976-1980 он

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-210, Х.1-11

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны тасгийн 1981 оны II хагас жилд хийх ажлын төлөвлөгөө. 1981.06 сар

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-223, Х.1

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны тасгийн эрдэм шинжилгээний ажлын тайлан. 1981 он

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-223, Х.7

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Нэр томьёоны тасгийн эрдэм шинжилгээний ажилтнуудын ажлын тайланг хэлэлцсэн хурлын тэмдэглэл. 1982 он

МУҮТА, ТБА, Х-470, Д-1, ХН-233, Х.1-5

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

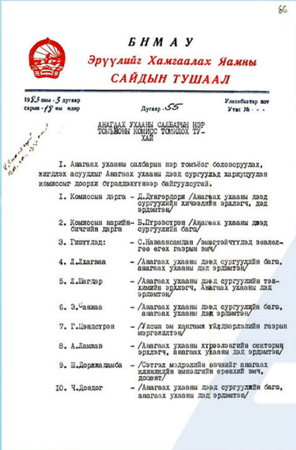
БНМАУ
Эрүүлийг Хамгаалах Яамны
САЙДЫН ТУШААЛ

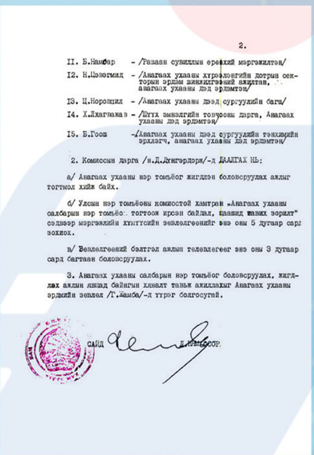

Анагаах ухааны салбарын нэр томьёоны комиссыг бүрэлдэхүүнийг томилох тухай Эрүүлийг хамгаалах яамны сайдын 55 дугаар тушаал. 1983.03.18

МУҮТА, ТБА, Х-22, Д-2, ХН-105, Х.86-87

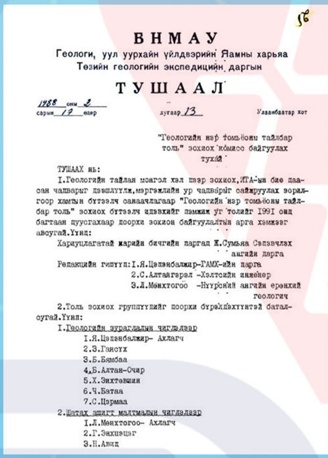
БНМАУ
Геологи, уул уурхайн үйлдвэрийн Яамны харьяа
Төвийн геологийн экспедицийн даргын
ТУШААЛ

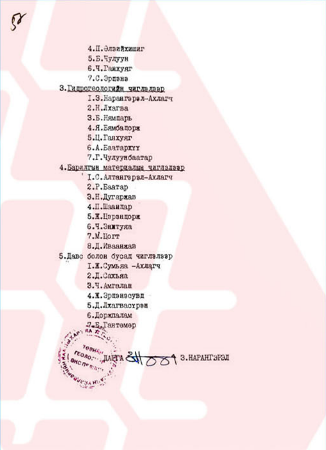

“Геологийн нэр томьёоны тайлбар толь” зохиох комиссыг байгуулах тухай Геологи, уул уурхайн үйлдвэрийн яамны харьяа Төв геологийн экспидецийн даргын 13 дугаар тушаал. 1988.02.17

МУҮТА, ТБА, Х-336, Д-2, ХН-160, Х.56-57

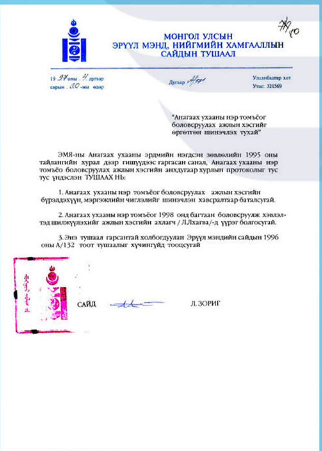
МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНД, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН
САЙДЫН ТУШААЛ

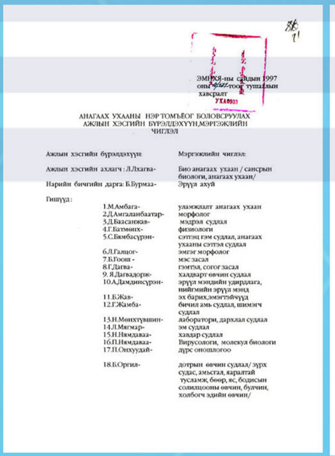

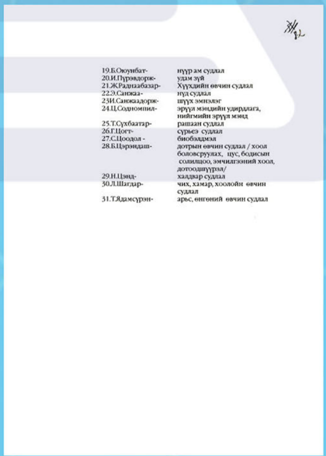

“Анагаах ухааны нэр томьёог боловсруулах ажлын хэсгийг өргөтгөн шинэчлэх тухай Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын А/171 дүгээр тушаал. 1997.04.30

МУҮТА, ТБА, Х-22, Д-2, ХН-709, Х.80-81

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

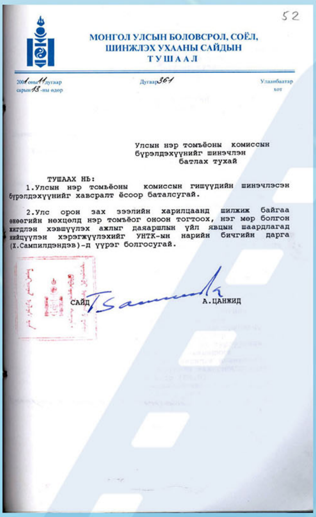
52

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙДЫН ТУШААЛ

2001 оны 11 дүгээр сарын 13-ны өдөр | Дугаар 361 | Улаанбаатар хот

Улсын нэр томъёоны комиссын бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн батлах тухай

ТУШААХ НЬ:

1.Улсын нэр томъёоны комиссын гишүүдийн шинэчлэсэн бүрэлдэхүүнийг хавсралт ёсоор баталсугай.

2.Улс орон зах зээлийн харилцаанд шилжиж байгаа өнөөгийн нөхцөлд нэр томъёог оноон тогтоох, нэг мөр болгон жигдлэн хэвшүүлэх ажлыг даяаршлын үйл явцын шаардлагад нийцүүлэн хэрэгжүүлэхийг УНТК-ын нарийн бичгийн дарга (Х.Сампилдэндэв)-д үүрэг болгосугай.

САЙД А.ЦАНЖИД

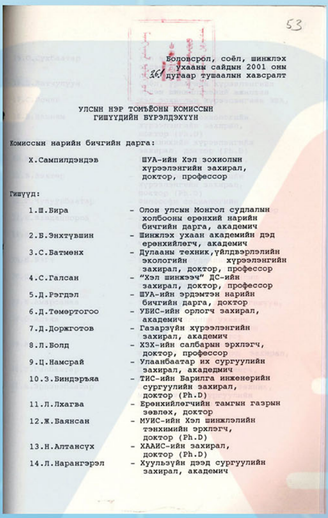
53

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2001 оны 361 дүгээр тушаалын хавсралт

УЛСЫН НЭР ТОМЪЁОНЫ КОМИССЫН ГИШҮҮДИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН

Комиссын нарийн бичгийн дарга:

Х.Сампилдэндэв — ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн захирал, доктор, профессор

Гишүүд:

1.Ш.Бира - Олон улсын Монгол судлалын холбооны ерөнхий нарийн бичгийн дарга, академич
2.Б.Энхтүвшин - Шинжлэх ухаан академийн дэд ерөнхийлөгч, академич
3.С.Батмөнх - Дулааны техник,үйлдвэрлэлийн экологийн хүрээлэнгийн захирал, доктор, профессор
4.С.Галсан - “Хэл шинжээч” ДС-ийн захирал, доктор, профессор
5.Д.Рэгдэл - ШУА-ийн эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга, доктор
6.Д.Төмөртогоо - УБИС-ийн орлогч захирал, академич
7.Д.Доржготов - Газарзүйн хүрээлэнгийн захирал, академич
8.Л.Болд - ХЗХ-ийн салбарын эрхлэгч, доктор, профессор
9.Ц.Намсрай - Улаанбаатар их сургуулийн захирал, академич
10.З.Биндэръяа - ТИС-ийн Барилга инженерийн сургуулийн захирал, доктор (Ph.D)
11.Л.Лхагва - Ерөнхийлөгчийн тамгын газрын зөвлөх, доктор
12.Ж.Баянсан - МУИС-ийн Хэл шинжлэлийн тэнхимийн эрхлэгч, доктор (Ph.D)
13.Н.Алтансүх - ХААИС-ийн захирал, доктор (Ph.D)
14.Л.Нарангэрэл - Хуульзүйн дээд сургуулийн захирал, академич

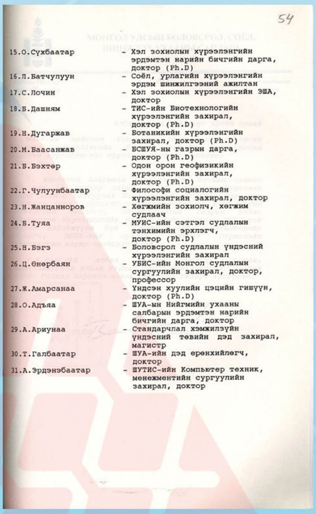
54

15.О.Сүхбаатар - Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга, доктор (Ph.D)
16.Л.Батчулуун - Соёл, урлагийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан
17.С.Лочин - Хэл зохиолын хүрээлэнгийн ЭША, доктор
18.Б.Дашням - ТИС-ийн Биотехнологийн хүрээлэнгийн захирал, доктор (Ph.D)
19.Н.Дугаржав - Ботаникийн хүрээлэнгийн захирал, доктор (Ph.D)
20.М.Баасанжав - БСШУЯ-ны газрын дарга, доктор (Ph.D)
21.Б.Бэхтөр - Одон орон геофизикийн хүрээлэнгийн захирал, доктор (Ph.D)
22.Г.Чулуунбаатар - Философи социалогийн хүрээлэнгийн захирал, доктор
23.Н.Жанцанноров - Хөгжмийн зохиолч, хөгжим судлаач
24.Б.Туяа - МУИС-ийн сэтгэл судлалын тэнхимийн эрхлэгч, доктор (Ph.D)
25.Н.Бэгз - Боловсрол судлалын үндэсний хүрээлэнгийн захирал
26.Ц.Өнөрбаян - УБИС-ийн Монгол судлалын сургуулийн захирал, доктор, профессор
27.Ж.Амарсанаа - Үндсэн хуулийн цэцийн гишүүн, доктор (Ph.D)
28.О.Адъяа - ШУА-ын Нийгмийн ухааны салбарын эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга, доктор
29.А.Ариунаа - Стандарчлал хэмжилзүйн үндэсний төвийн дэд захирал, магистр
30.Т.Галбаатар - ШУА-ийн дэд ерөнхийлөгч, доктор
31.А.Эрдэнэбаатар - ШУТИС-ийн Компьютер техник, менежментийн сургуулийн захирал, доктор

Улсын нэр томьёоны комиссын бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн батлах тухай Монгол Улсын Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 361 тоот тушаал. 2001.11.13

МҮҮТА, ТБА, Х-6, Д-6, ХН179, Х.52-54

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгээс 2003-2013 онд эрхлэн гаргасан “Нэр томьёо судлал” тусгай сэтгүүлийн дугаарууд.

"УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100"

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

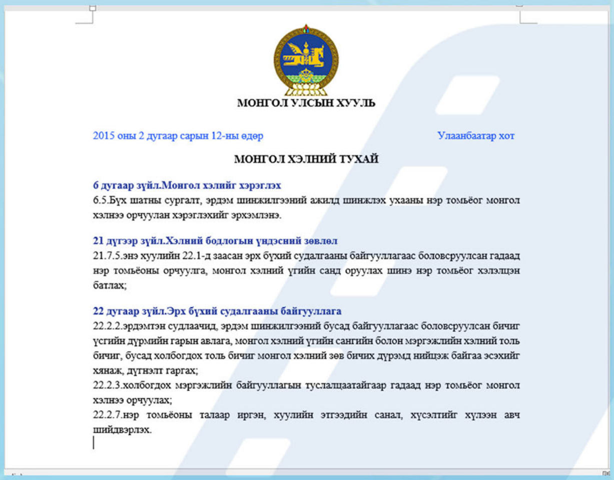

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2015 оны 2 дугаар сарын 12-ны өдөр — Улаанбаатар хот

МОНГОЛ ХЭЛНИЙ ТУХАЙ

6 дугаар зүйл.Монгол хэлийг хэрэглэх

6.5.Бүх шатны сургалт, эрдэм шинжилгээний ажилд шинжлэх ухааны нэр томьёог монгол хэлнээ орчуулан хэрэглэхийг эрхэмлэнэ.

21 дүгээр зүйл.Хэлний бодлогын үндэсний зөвлөл

21.7.5.энэ хуулийн 22.1-д заасан эрх бүхий судалгааны байгууллагаас боловсруулсан гадаад нэр томьёоны орчуулга, монгол хэлний үгийн санд оруулах шинэ нэр томьёог хэлэлцэн батлах;

22 дугаар зүйл.Эрх бүхий судалгааны байгууллага

22.2.2.эрдэмтэн судлаачид, эрдэм шинжилгээний бусад байгууллагаас боловсруулсан бичиг үсгийн дүрмийн гарын авлага, монгол хэлний үгийн сангийн болон мэргэжлийн хэлний толь бичиг, бусад холбогдох толь бичиг монгол хэлний зөв бичих дүрэмд нийцэж байгаа эсэхийг хянаж, дүгнэлт гаргах;

22.2.3.холбогдох мэргэжлийн байгууллагын туслалцаатайгаар гадаад нэр томьёог монгол хэлнээ орчуулах;

22.2.7.нэр томьёоны талаар иргэн, хуулийн этгээдийн санал, хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэх.

Бүхий л шатны сургалт, эрдэм шинжилгээний ажилд шинжлэх ухааны нэр томьёо хэрэглэх тухай "Монгол хэлний тухай хууль"-ийн холбогдох зүйл, заалтууд. 2015 он

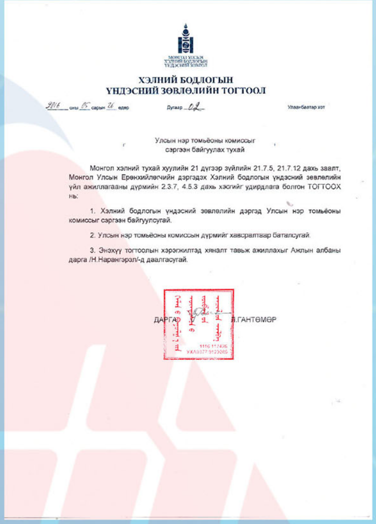

МОНГОЛ УЛСЫН ХЭЛНИЙ БОДЛОГЫН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛ

ХЭЛНИЙ БОДЛОГЫН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛ

2016 оны 05 сарын 26 өдөр — Дугаар 02 — Улаанбаатар хот

Улсын нэр томьёоны комиссыг сэргээн байгуулах тухай

Монгол хэлний тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.7.5, 21.7.12 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн дэргэдэх Хэлний бодлогын үндэсний зөвлөлийн үйл ажиллагааны дүрмийн 2.3.7, 4.5.3 дахь хэсгийг удирдлага болгон ТОГТООХ нь:

1. Хэлний бодлогын үндэсний зөвлөлийн дэргэд Улсын нэр томьёоны комиссыг сэргээн байгуулсугай.

2. Улсын нэр томьёоны комиссын дүрмийг хавсралтаар батлсугай.

3. Энэхүү тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Ажлын албаны дарга /Н.Нарангэрэл/-д даалгасугай.

ДАРГА Л.ГАНТӨМӨР

Улсын нэр томьёоны комиссыг сэргээн байгуулсан Монгол Улсын Хэлний бодлогын Үндэсний зөвлөлийн 02 тоот тогтоол. 2016.05.26

Монгол Улсын Хэлний бодлогын үндэсний зөвлөлийн дэргэдэх Улсын нэр томьёоны комисс нь 10 салбарын 50.000 орчим нэр томьёог хэлэлцэн Хэлний бодлогын үндэсний зөвлөлийн нэгдсэн хуралдаанаар батлуулжээ. Улсын нэр томьёоны комиссын ээлжит хуралдаан.

Улсын нэр томьёоны комиссоос нэмж засварлан гаргасан 3 боть, 4 дэвтэр "Монгол, Орос нэр томьёоны толь". 2021 он

“УЛСЫН НЭР ТОМЬЁОНЫ КОМИСС - 100”

АРХИВЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

GENERAL AUTHORITY FOR ARCHIVES OF MONGOLIA

архивын баримт, гэрэл зургийн үзэсгэлэн

Монгол Улсын Их Хурлын дарга Г.Занданшатарын ивээл дор зохион байгуулагдсан “Нэр томьёо ба шинжлэх ухаан, технологийн хөгжил” сэдэвт Олон улсын эрдэм шинжилгээний хуралд оролцогсод. 2022.07.08

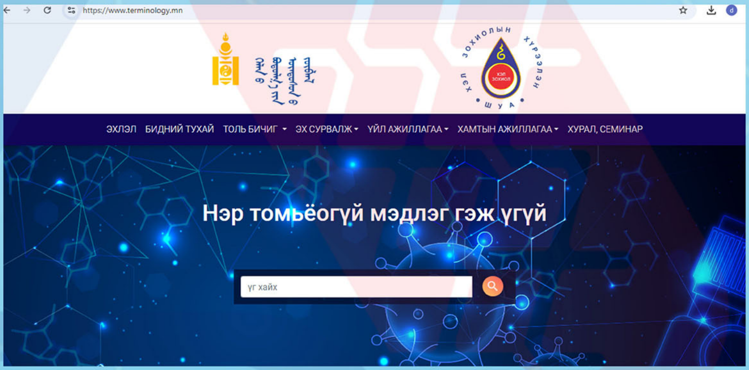

Хэлний үндэсний зөвлөл бодлогын зөвлөл, ШУА-ын Хэл зохиолын хүрээлэн хамтран www.terminology.mn нэр томьёоны цахим хуудсыг 2023 оноос нээн ажиллуулж байна.

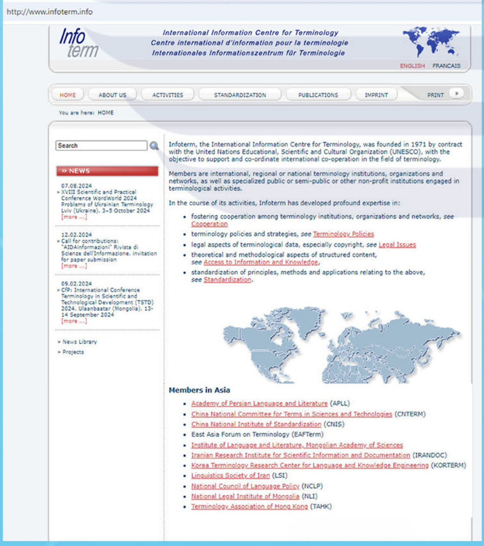

Монгол Улс “Infoterm” буюу “Олон улсын нэр томьёоны мэдээллийн төв”-ийн гишүүн орноор элсэж, Нэр томьёоны олон улсын сүлжээнд нэгдэн оров. 2022 он

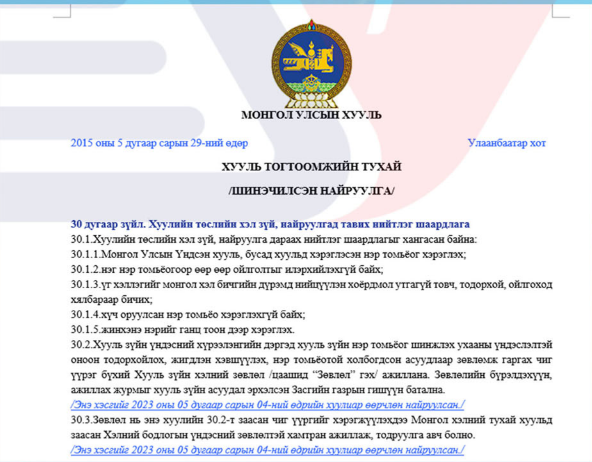

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2015 оны 5 дугаар сарын 29-ний өдөр Улаанбаатар хот

ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙН ТУХАЙ

/ШИНЭЧИЛСЭН НАЙРУУЛГА/

30 дугаар зүйл. Хуулийн төслийн хэл зүй, найруулгад тавих нийтлэг шаардлага

30.1.Хуулийн төслийн хэл зүй, найруулга дараах нийтлэг шаардлагыг хангасан байна:

30.1.1.Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуульд хэрэглэсэн нэр томьёог хэрэглэх;

30.1.2.нэг нэр томьёогоор өөр өөр ойлголтыг илэрхийлэхгүй байх;

30.1.3.үг хэллэгийг монгол хэл бичгийн дүрэмд нийцүүлэн хоёрдмол утгагүй товч, тодорхой, ойлгоход хялбараар бичих;

30.1.4.хүч оруулсан нэр томьёо хэрэглэхгүй байх;

30.1.5.жинхэнэ нэрийг ганц тоон дээр хэрэглэх.

30.2.Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн дэргэд хууль зүйн нэр томьёог шинжлэх ухааны үндэслэлтэй оноон тодорхойлох, жигдлэн хэвшүүлэх, нэр томьёотой холбогдсон асуудлаар зөвлөмж гаргах чиг үүрэг бүхий Хууль зүйн хэлний зөвлөл /цаашид “Зөвлөл” гэх/ ажиллана. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

/Энэ хэсгийг 2023 оны 05 дугаар сарын 04-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./

30.3.Зөвлөл нь энэ хуулийн 30.2-т заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхдээ Монгол хэлний тухай хуульд заасан Хэлний бодлогын үндэсний зөвлөлтэй хамтран ажиллаж, тодруулга авч болно.

/Энэ хэсгийг 2023 оны 05 дугаар сарын 04-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./

Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн дэргэд хууль зүйн нэр томьёог шинжлэх ухааны үндэслэлтэй оноон тодорхойлох, жигдлэн хэвшүүлэх, нэр томьёотой холбогдсон асуудлаар зөвлөмж гаргах чиг үүрэг бүхий “Хууль зүйн хэлний зөвлөл”-ийг ажиллуулах тогтоосон Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 30 дугаар зүйл, 30.2 дахь хэсэг. 2015.05.29